

G R O N I N G A D O M I N I V M.

Termini.

Populi.

Roninganus ager ab Occidente Lavica flumine, à Septentrione mari Germanico, ab Ortu Amasis æstuariis & Dullarto sinu, à Meridie Drentiae limitibus clauditur. Ejus populos in duas velut classes, sed impares, fluviolus distinguit, qui collectis ad urbem Groningam per diversos ex Drentia & Fredevaldiis venientes rivos aquis palustribus, plurimisque emissariis auctus, & mire flexibus sinuosus, in Lavicæ æstuarium satis profundo alveo se ejicit, *Rivum* vulgo vocant, ab arundinibus cognomine imposito. Populorum nomina, situs, ratio ita se habent. Ad Occidentem fluminis, *Langovaldii* Oostergois finitimi, complexi vicos fanis insignes 13. *Fredevaldii* Silvestribus ac Drentiae propinquui, vicos 10 comprehensi, tenui in solo utriusque. *Hummerzii* in latere æstuarii Lavicanus ad effluxum fluminis jam dicti, eluvionibus ad 3 tantum vicos redacti, sed agri felicis. *Medachii* ad ejusdem fluminis ripam introrsum magis pertinentes, in vicos 9 in solo omnium uberrimo sparsi. Ad Orientem amnis sunt *Hunesgonii*, lati simul & omni ex parte tum natura, tum hominum opere bene cultis finibus. *Fivelungii* *Hunesgonios* ad Ortum sequentes in Amasis ora, in duas divisi sunt partes, quarum prior 31 vicos complexa insignes, nulli superiorum felicitate cedit, tum ob terræ bonitatem, tum ob commoda fluminis vicini: altera vicos rariores, quos 9 tantum habet, palustri solo sitos, *Durvaldia* proprio nomine vocatur. Ad Dullarti finem *Westervaldii* sunt, Reideriorum quondam pars inter sinum & Amasim incolentium: in quos imperium legitimum habuit aliquot seculis *Addingia* familia nobilis, nunc ad *Arenbergios* omnia translata. Postremo est suburbanum territorium regionis totius limitem ad Austrum longo tractu, contra Drentiam tuens, vicos ambitu suo continens 12, cœnobia duo. Atque hujus in solo, ubi arenis gleba pinguior jungitur, sedem habet *Groninga*, quam dixi, non maxima solum inter urbes, quas Frisia amplectitur, sed nomine etiam & potentia & rebus gestis & specie quoque ipsa antecellens. Forma reipublicæ in urbe est Aristocratica, Democratio mixta. Magistratus, quive alii partem aliquam Reipublicæ tractant, per suffragia electi omnes, alii bienne, alii annum munus habent, pauci perpetuum. In his Senatus 16 virum, è Belgica.

quibus Consules quatuor, cæteri Senatores, roti Reip. præsident. Quatuor-viri Iudices, cum Legato regio, prætoriam potestatem habentes in omnem agrum vicinum, ex ordine fere consularium: concilium delectorum juratum 24 viris constans, & in his trium-viri Concilio præfecti, ejusdemque oratores: omnes media sui parte collegii suis decedentes quotannis, totidemque aliis surrogatis locum dantes, quos sorte ducti è concilio jurato viri quinque in senatorio ac suo ordine legunt, senatus vero in ordine judicum, & hos fere consulatu tum abundentes. Deinde Ædiles tribunitiæ potestatis duo, velut plebis patroni, imprimis intercessiōnis jure pollentes, à collegiorum plebejorum præfectis designati quotannis, aut continuati: tum ipsi collegiorum horum præfecti, terni in collegii singulis, à quibus ipsi similiter quoque quotannis eduntur, numero omnes 54, quorum 18 Seniores, qui auctoritate præstant, singuli nimirum singulis in collegiis, cæteri capita collegiorum vulgo sunt dicti: præterea Octoviri duplices, hi mercantium & vendentium, itemque naviculariorum controversiis cognoscendis præpositi olim, ac in his Senior, quem sic vocant, actor in collegio præcipuus, jurisque civium in mercando advocatus ac aslertor.

Mores p.
puli.

Populus oppidanus moribus comis, blandus, solers, industrius, à litterarum cultu & captu non abhorrens, neque abjecte de se sentiens, ideoque in veste ac victu sumtuosus, imperii cum primis avidus, ac ejusce gratia quidlibet suscipiens & perferens: pertinacissimus vero in tuendo jure suo, & libertate contra oppressores, & cuncta potius, quam servitutem perpetiens. Pauci nunc in populo Frisia, plures è convenis orti, multo plurimi vero aut Westphali, aut Drentini: inde velut soboles perpetua civitati sufficitur. Olim tamen ita observatum, ut ad consulatum aut ordinem senatorium nulli facile, nisi antiquis, partim etiam nobilibus familiis, quæ complures ex agro in civitatem concesserant, nati, aut alioqui insignibus commendati dotibus admitterentur. Quæ ratio quam diu valuit, & pax cum vicinis, quos idem sanguis miscerat, immota, & fortuna civitatis prospera fuit. Ea projecta, cuncta reliqua etiam in contrarium iere. Vrbs ipsa fossa, valloque terreo maximæ molis, & propugnaculis munitissima, ac prope inexpugnabilis: vici ejus recti, lati, amœni, & quidem ad fora, quæ duo sunt, magna ex parte pertinentes: è quibus sex etiam singulis à portis linea recta ducuntur: ædificia splendida & supellestile nitentia: fora spaciofissima, imprimis id quod latum vocant, Curiam

Ccc

cum

GRO-
NIN-
GA.Forma
Reipubli-
cae.